

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Allmänna byrån, rättsserviceenheten, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

Chefsjurist

Sören Silverström

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 54

Ansökan om tillstånd att äga och besitta fastigheten Solhagen RNr 1:17 i Hastersboda, Föglö.

ÅLR 2015/11083

144 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökanden jordförvärvstillstånd för fastigheten Solhagen RNr 1:17 i Hastersboda, Föglö.

Tillståndet gäller under förutsättning att fastigheten används av sökanden för fast bosättning.

Bakgrund

Sökanden anhåller om tillstånd att äga och besitta fastigheten Solhagen RNr 1:17 i Föglö (62-410-1-17). Fastigheten är 1,04 ha stor. Fastigheten har andelar i samfällda jord- eller vattenområden. Fastigheten gränsar inte till vatten. Den fastighet som är föremål för ansökan ägs i dag av sökandens bror. Enligt lagfartsintyg har sökandens bror köpt Solhagen RNr 1:17 år 1999 av modern.

Sökanden vill flytta tillbaka till Åland och flytt ska ske om ca två år vid pensionering. Avsikten är att använda den fastighet som ansökan gäller för fast bosättning. Sökanden är bosatt utanför landskapet men sökanden har varit bosatt i landskapet åren 1953 – 1980. I ansökan framgår att sökanden tidigare erhållit fast egendom, ca en hektar, av förälder.

Kommunens utlåtande

Ansökan förordas i utlåtande 28.1.2016 från Föglö kommunfullmäktige. I utlåtande hänvisas till att detta inte har något direkt stöd i gällande regelverk, men att förvärvet kan betraktas som en form av arvsuppgörelse, även om det sker i efterskott och därmed i form av en överlåtelse i form av köp. Det hänvisas även till att landskapsregeringen gett tillstånd i liknande fall som rört olika uppgörelser och överlåtelser mellan släktingar.

Motivering

I detta fall rör det sig om förvärv för fast bosättning och där sökanden har en tidigare anknytning till fastigheten. I 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd ingår vissa typsituationer för när landskapsre-

geringen ska bevilja jordförvärvstillstånd. I momentets tredje punkt anges under vilka förutsättningar jordförvärvstillstånd normalt ska beviljas för att äga en bostadsfastighet när sökanden har varit bosatt på Åland kortare tid än fem år och sökanden har tidigare varit bosatt i landskapet. Förutsättningarna är:

1. Sökanden är född i landskapet Åland och har bott i landskapet Åland till cirka 12 års ålder.
2. Sökanden har anknytning till trakten där markområdet är beläget.
3. Markområdet understiger 8 000 m² och får inte delas eller bör inte delas på grund av dess läge eller dess naturförhållanden.
4. Marken får inte gränsa till vatten och ska vara belägen inom planerat område, bykärna eller annat område som är avsett för fast bosättning.
5. Till marken hör vare sig andelar i samfällda land- eller vattenområden eller jakt- eller fiskerättigheter.

Sökanden uppfyller villkor enligt punkt 1 och 2. Ansökan uppfyller inte villkor enligt punkt 3 och 5 då fastigheten inte understiger 8 000 m² och då det ingår andelar i samfällda land- eller vattenområden. Med beaktande av detta kan 4 § 2 mom. 3 punkten landskapsförordningen inte ligga till grund för ett jordförvärvstillstånd.

Landskapsregeringen prövar i övrigt ansökan enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen beaktar landskapsregeringen bland annat sökandens anknytning till Åland och avsikt att bosätta sig här samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

I detta fall rör det sig om en överlåtelse mellan syskon och fastigheten har ursprungligen ägts av deras förälder. Fastigheten överläts åt sökandens bror år 1999. Landskapsregeringen har i vissa fall tillåtit att syskon omfördelar sinsemellan fast egendom som tidigare varit i föräldrars ägo (jfr t.ex. 11.5.2015, ÅLR 2015/530, 249 Rk1a och 4.9.2012, ÅLR 2012/5921, 417 K12).

Med hänvisning till denna praxis, sökandens tidigare långvariga bosättning i landskapet och att fastigheten ska användas av sökanden för fast bosättning anser landskapsregeringen inte att förvärvet står i strid med jordförvärvslagstiftningens syfte enligt 1 § jordförvärvslagen för Åland om att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. Eftersom tillståndet ges delvis med hänvisning till att sökanden ska använda fastigheten för fast bosättning fastställs ett villkor om detta enligt 8 § jordförvärvslagen för Åland.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslag (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd
4 § 2 mom. 3 punkten landskapsförordning (2003:70) om jordförvärvstillstånd
8 § jordförvärvslagen för Åland

Nr 55

Västra Saltviks Frivilliga Brand- och räddningskår rf:s
ansökan om jordförvärvstillstånd för att besitta fastigheten
Brandstation RNr 6:25 i Nääs, Saltvik.

ÅLR 2016/1625

Landskapsregeringen *beviljar* föreningen jordförvärvstillstånd för att besitta fastigheten Brandstation RNr 6:25 i Nääs, Saltvik.

För tillståndet gäller följande villkor:

1. Sökandeföreningens hemort ska vara i landskapet Åland.
2. Minst två tredjedelar av styrelsens medlemmar ska ha åländsk hembygdsrätt eller ha varit bosatta i landskapet sedan minst fem år tillbaka.
3. Fastigheten ska användas för sökandeföreningens brandkårsvärksamhet.

Bakgrund

Sökandeföreningen har genom till ansökan fogat legoavtal av kommunen arrenderat fastigheten 736-421-6-21 och ett outbrutet område om ca 980 m² från fastigheten Hedmarks RNr 736-421-6-20 i Nääs, Saltvik. Legotiden är femtio år. Markområdena har senare sammanslagits till den nybildade fastigheten Brandstation RNr 6:25 (736-421-6-25). Fastigheten är ca 2 610 m². Andelar i samfälliga jord- eller vattenområden ingår inte.

Sökandeföreningen bedriver organiserad hjälp inom brand- och räddningsväsendet samt tar del i upplysnings- och utbildningsarbetet inom branschen. Sökandeföreningen har alltsedan grundandet 17.8.1935 varit registrerad i landskapet och samtliga av styrelsens stadgeenliga namntecknare har åländsk hembygdsrätt.

Kommunens utlåtande

Saltviks kommun har den 26 februari 2016 förordat ansökan.

Motivering

Enligt 6 § 3 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd ska tillstånd beviljas, om det inte finns särskilda skäl däremot, när följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Sökanden har oavbrutet sedan bildandet eller sedan minst fem år haft sin hemort i landskapet.
2. Samtliga bolagsmän eller styrelsemedlemmar har åländsk hembygdsrätt eller är fast bosatta i landskapet sedan minst fem år tillbaka.

Sökanden uppfyller förutsättningarna enligt punkterna 1 och 2. Då det inte finns särskilda skäl däremot beviljar landskapsregeringen tillstånd.

Tillämpade lagrum

13 § landskapslag (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd
6 § landskapsförordning (2003:70) om jordförvärvstillstånd
